

PROGRAM SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU

„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.

Jan Paweł II

Wstęp

Wolontariat szkolny to bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły - nauczycieli, uczniów i rodziców - na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka.

Okres nauki w szkole jest najwłaściwszy dla kreowania postaw altruistycznych. Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez Wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia.

Staramy się, aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Uczniowie chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie.

Wolontariat również rozwija wśród młodzieży postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pozytywnej formy spędzania czasu wolnego.

Podjęmowana przez uczniów-wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno-wychowawczy.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

- Zapoznanie młodzieży z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie.
- Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych.
- Kształtowanie postaw prospołecznych.
- Rozwijanie empatii i tolerancji.
- Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.
- Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności.
- Budowanie tradycji szkoły zgodnie z założeniami programu wychowawczego.
- Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem.
- Zawieranie głębokich, wartościowych przyjaźni.
- Kształtowanie umiejętności działania zespołowego. Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi.
- Możliwość wykorzystywania własnych umiejętności i doświadczeń.

- Rozwijanie zainteresowań.
- Zdobywanie doświadczenia w nowych dziedzinach.
- Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.

OBSZARY DZIAŁANIA

- Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary: środowisko szkolne i środowisko pozaszkolne.

ŚRODOWISKO SZKOLNE

- Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.
- Udział w zajęciach pozalekcyjnych.

ŚRODOWISKO POZASZKOLNE

- Współpraca z: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kosowie.
- Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Moszczenicy.
- Parafią Rzymskokatolicką Podwyższenia Świętego Krzyża w Moszczenicy.
- Akcje charytatywne wspierające instytucje, fundacje, stowarzyszenia i osoby prywatne.
- Schronisko dla zwierząt w Piotrkowie Tryb.

REALIZOWANE ZADANIA

- ❖ Przybliżenie młodzieży idei wolontariatu podczas spotkań i godzin wychowawczych.
- ❖ Umożliwianie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
- ❖ Poznanie obszarów pomocy.
- ❖ Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontarystycznej.
- ❖ Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.
- ❖ Zamieszczenie informacji o działalności Wolontariatu na stronie internetowej szkoły.
- ❖ Zachęcanie uczniów do działań w Wolontariacie Szkolnym podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli i doświadczonych wolontariuszy.
- ❖ Lekcje wychowawcze poświęcone idei Wolontariatu.

- ❖ Lekcje religii poświęcone miłości bliźniego.
- ❖ Udział w Finale WOŚP.
- ❖ Nawiązanie współpracy z lokalnymi firmami i zakładami pracy.
- ❖ Spotkanie z przedstawicielem PCK.
- ❖ Szkolenia członków wolontariatu w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- ❖ Okresowe zebrania członków Wolontariatu.
- ❖ Pomoc najuboższym rodzinom, samotnym, chorym i osobom starszym przy współpracy z miejscową parafią i GOPS w Kosowie.
- ❖ Uzupełnianie „mapy” potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.
- ❖ Monitorowanie działalności wolontariuszy.
- ❖ Wymiana doświadczeń.

PRAWA WOLONTARIUSZA

1. Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
2. Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu.
3. Wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatora lub innych pracowników Wolontariatu Szkolnego.
4. Wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
5. Wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonanej pracy.
6. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.
7. Nie wolno wywierać na wolontariusza presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniami.
8. Wolontariusz ma prawo do rezygnacji z pracy wolontarystycznej uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatora Wolontariatu Szkolnego.

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

1. Niepełnoletni członkowie Wolontariatu Szkolnego muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w Wolontariacie.
2. Wolontariusz ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach Wolontariatu.
3. Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady Szkolnego Wolontariatu takie jak: - zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem -zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy -zasada troski o los słabszych -zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości.

CECHY WOLONTARIUSZA

„Człowiek odnajduje siebie tylko w bezinteresownym dawaniu.”

/bp Jan Chrapek/

WYSOKI STOPIEŃ WRAŻLIWOŚCI, który pozwala na wnikliwą obserwację świata, tego, co nas otacza. To pomaga dostrzegać wokół siebie ludzi potrzebujących, samotnych, bezradnych, cierpiących i chorych. Samo dostrzeżenie ich- to nie wszystko! Wielu ludzi bowiem dostrzega wokół siebie potrzebujących, ale przechodzi obok obojętnie, nie reaguje.

EMPATIA, czyli umiejętność wczuwania się w sytuację i doznania drugiego człowieka, rozumienia i przeżywania jego cierpienia. Takie osobiste odbieranie drugiego człowieka skłania nas do zatrzymania się nad jego niedolą, wyzwała w nas potrzebę ochrania go, udzielania mu pomocy. Wtedy pomagamy najbardziej skutecznie. Dajmy z siebie jak najwięcej, a to z kolei daje nam ogromną satysfakcję i zadowolenie z dobrze wypełnionego moralnego obowiązku.

CIERPLIWOŚĆ, której należy się uczyć codziennie, wypełniając swe zobowiązania. Wymaga to dużego panowania nad swoimi emocjami, nad złością, zniecierpliwieniem, popędliwością, często nad lenistwem czy zniechęceniem.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ za siebie, swoje działania i za swojego podopiecznego. Odpowiedzialność należy w sobie wzbudzać i wzmocniać. Poczucie odpowiedzialności jest dowodem naszej dojrzałości do podejmowania różnych ról społecznych. Musimy pamiętać, że jeśli zobowiązujemy się do czegoś, powinniśmy wcześniej ocenić nasze siły i umiejętności, aby nie podejmować zadań przerastających nasze możliwości. Nigdy nie należy obiecywać zbyt wiele, a potem nie wywiązywać się ze swoich zobowiązań. Lepiej wziąć na siebie mniej obowiązków, ale wywiązać się z nich sumiennie.

WSPÓLDZIAŁANIE- znacznie więcej można osiągnąć działając wspólnie niż indywidualnie. Takiego współdziałania należy uczyć się, aby nie przekształciło się w zażartą rywalizację i zaspakajanie niezdrowych własnych ambicji.

PUNKTUALNOŚĆ- poszanowanie własnego czasu i czasu innych, to kolejna cecha, którą należy w sobie wypracować.

GOSPODAROWANIE CZASEM jest bardzo cenną umiejętnością, tym bardziej, że wolontariusze swoją działalność społeczną godzą z nauką szkolną i obowiązkami domowymi. Nie można bowiem być „dobrym” wolontariuszem dla wszystkich podopiecznych, zaniedbując własną rodzinę albo nawet sąsiadów.

TOLERANCJA i AKCEPTACJA- tak bardzo potrzebna zwłaszcza w kontaktach z osobami chorymi czy niepełnosprawnymi. To bardzo trudne zadanie, aby zaakceptować tę „inność” fizyczną czy psychiczną, umieć zobaczyć w osobie niepełnosprawnej pełnowartościowego człowieka. Nie każdy umie sobie z tym poradzić. Wymaga to pewnego treningu i przygotowania psychologicznego.

„ **WSTYD ZA ZŁO**” , ważne jest wypracowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz poczucia wstydu za popełnione błędy czy wyrządzone krzywdy. Takie poczucie ma zastępować konstruktywną krytykę, służyć rozwojowi wewnętrznemu, pracy nad sobą w celu podnoszenia własnej wrażliwości, umiejętności i kwalifikacji.

PRAWO DO SŁABOŚCI, do błędu czy porażki- nie jesteśmy nieomylni, zdarza się, że zrobimy coś złe, nie tak, jak planowaliśmy. Musimy sobie dać to prawo, nie załamywać się porażkami, ale wyciągać z nich konstruktywne wnioski na przyszłość- uczyć się na błędach.

Zdobywamy w ten sposób nowe doświadczenia, które nas rozwijają, wzbogacają. Tak uczymy się nowych rzeczy, aby potem służyć radą i pomocą innym.

DAŻENIE DO SAMODOSKONALENIA SIĘ- wolontariusz powinien ustawicznie podnosić swoje umiejętności i doskonalić się wewnętrznie, aby pełniej i skuteczniej pomagać potrzebującym.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

- Być pewnym
- Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.
- Być przekonanym
- Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.
- Być lojalnym
- Zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych.
- Przestrzegać zasad
- Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.
- Mówić otwarcie
- Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.
- Chętnie uczyć się
- Rozszerzaj swoją wiedzę.
- Stale się rozwijać
- Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.
- Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą
- Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.
- Być osobą, na której można polegać
- Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.
- Działać w zespole
- Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

SPOSOBY EWALUACJI

- ❖ Sprawozdanie z pracy Wolontariatu Szkolnego na koniec roku szkolnego.
- ❖ Rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni Wolontariusze.
- ❖ Zdjęcia z imprez.
- ❖ Informacje na stronie internetowej szkoły.
- ❖ Artykuły w prasie lokalnej.
- ❖ Podziękowania od osób i instytucji.

Regulamin Szkolnego Koła Wolontariatu

w Szkole Podstawowej
im. św. Stanisława Kostki w Moszczenicy.

I. Postanowienia ogólne

Wolontariat to dobrowolne, bezpłatne i świadome działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno- koleżeńsko-przyjacielskie.

Wolontariusz to osoba działająca na zasadzie wolontariatu, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje podjęte przez siebie zadania.

Wolontariuszem może być każdy, kto chce bezinteresownie służyć pomocą potrzebujący w różnych dziedzinach życia społecznego.

Wolontariat jest inicjatywą uczniów, skierowaną do ludzi młodych, którzy chcą pomagać najbardziej potrzebującym, reagować czynnie na potrzeby środowiska, inicjować działania w środowisku szkolnym i lokalnym, wspomagać różnego typu inicjatywy charytatywne, kulturalne.

II. Cele i sposoby działania

Celem Szkolnego Wolontariatu jest zaangażowanie ludzi młodych do świadomej, dobrowolnej i nieodpłatnej pomocy innym, zapoznanie z ideą wolontariatu.

Celem Wolontariatu jest rozwijanie wśród młodzieży postawy zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności.

Wolontariat ma na celu aktywne działanie w obszarze pomocy koleżeńskiej, społecznej, życia kulturalnego i środowiska naturalnego.

Celem Wolontariatu jest także wykorzystanie umiejętności i zapału uczniów w pracach na rzecz szkoły i środowiska szkolnego, lokalnego i w miarę możliwości o szerszym zakresie.

Za zadanie stawia sobie również łączenie na poziomie szkoły i jej otoczenia dzieci oraz młodzieży chętnej do niesienia pomocy osobom i środowiskom tej pomocy oczekującym.

Przygotowanie uczniów naszej szkoły do podejmowania działań wolontariatu na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.

Promocja idei wolontariatu w szkole.

Organizowanie spotkań wolontariuszy.

Wspieranie ciekawych inicjatyw uczniów naszej szkoły.

Wolontariat angażuje się również do obsługi jednorazowych imprez o charakterze charytatywnym.

Wolontariat włącza się w pomoc przy przeprowadzaniu różnego rodzaju imprez szkolnych. Angażowanie ludzi młodych do działań w wolontariacie może odbywać się poprzez: wzajemne kontakty przyjacielskie i rówieśnicze, organizowanie spotkań informacyjnych o działaniach Wolontariatu, informowanie społeczności szkolnej i lokalnej o działaniach Wolontariatu w gazetce szkolnej, szkolnej stronie internetowej, w lokalnych środkach masowego przekazu.

Miejscem organizacji działania wolontariatu jest Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Moszczenicy.

III. Sylwetka wolontariusza

Niepełnoletni członkowie Wolontariatu Szkolnego muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w Wolontariacie (zał. nr 1).

Wolontariusz ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach Wolontariatu.

Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady Szkolnego Wolontariatu takie jak:

- zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem,
- zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy,
- zasada troski o los słabszych,
- zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości i bezinteresowności,
- zasada świadomego i odpowiedniego reprezentowania szkoły.

IV. Kodeks etyczny wolontariusza

1. Być pewnym

Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom. Zastanów się, jakie osobiste motywy Tobą kierują i w jaki sposób na tym skorzystasz.

2. Być przekonany

Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

3. Przestrzegać zasad

Przestrzegaj warunków współpracy zawartych w porozumieniu o wolontariacie. Jeśli masz wątpliwości – pytaj!

4. Mówić otwarcie

Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Pamiętaj, że zawsze możesz liczyć na wsparcie!

5. Chętnie uczyć się i dbać o rozwój osobisty

Rozszerzaj swoją wiedzę i umiejętności, uczestnicz w szkoleniach, staraj się rozwiązywać swoje problemy i sam korzystaj z pomocy, jeśli to potrzebne. Bądź gotów do wymiany doświadczeń i poglądów z innymi wolontariuszami.

6. Być osobą, na której można polegać

Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, do czego się zobowiązałeś. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

7. Zachować tajemnicę

Zachowaj w tajemnicy poufne informacje, które mogą być Ci przekazane.

8. Działać w zespole

Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczna.

V. Zasady i zakres funkcjonowania koła wolontariuszy:

Wolontariuszem może zostać każdy uczeń Szkoły Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Moszczenicy z klas 3-6. Zakres powierzonych zadań będzie dostosowany do wieku, możliwości i predyspozycji poszczególnych uczniów.

VI.Cele wychowawcze Programu Szkolnego Koła Wolontariuszy:

- kreowanie twórczej atmosfery w szkole, sprzyjającej samorealizacji i poszerzaniu własnych zainteresowań,
- kultywowanie i wzbogacanie tradycji szkoły zgodnie z założeniami programu wychowawczego,
- kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności,
- rozwój kompetencji społecznych,
- poznawanie własnych predyspozycji,
- kształtowanie umiejętności działania zespołowego,
- współdziałanie uczniów i wzajemne wspieranie się,
- zdobywanie doświadczenia na gruncie pracy dla innych,
- zwiększanie wrażliwości na potrzeby innych osób,
- tworzenie więzi wolontariuszy ze środowiskiem lokalnym,
- współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi z terenu Gminy.

VII.System rekrutacji:

Na początku każdego roku szkolnego akcja informująca uczniów o działalności Szkolnego Koła Wolontariuszy oraz zasadach naboru- spotkania aktywnych wolontariuszy

z kandydatami i zachęcanie ich do pracy na rzecz innych, przekazywanie informacji o działalności Koła Wolontariuszy.

Składanie pisemnej deklaracji przynależności do społeczności wolontariuszy – formularz wolontariusza określający predyspozycje i zakres możliwości świadczenia pomocy oraz zgodę rodziców (prawnych opiekunów) na działalność społeczną.

VIII.Szkolenie wolontariuszy i wspieranie ich rozwoju osobistego:

1. Zapoznanie wolontariuszy z:

- zasadami Koła Wolontariuszy,
- kodeksem etycznym wolontariusza,
- oczekiwaniami i potrzebami,
- zakresem odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań,.

2. Dzielenie się własnym doświadczeniem.

3. Dokumentowanie zrealizowanych działań –sprawozdanie opiekunów Koła.

4. Zgłaszania propozycji kolejnych działań na rzecz osób i instytucji potrzebujących pomocy.

5. Dokumentowanie każdego spotkania (temat, lista obecności).

IX.Wspieranie i nadzorowanie pracy młodzieży:

Opiekunami koła są:

mgr Agnieszka Kaleta, mgr Agnieszka Magacz, mgr Monika Wojciechowska, mgr Paulina Głowacka-Słowianek, mgr Ewa Jaguś, które również pracują na zasadach wolontariatu.

X.Zadaniem koordynatorów jest:

- nawiązywanie kontaktów z osobami, instytucjami i organizacjami potrzebującymi pomocy -
- dawanie poczucia bezpieczeństwa, które sprzyja współpracy,
- tworzenie atmosfery zaufania i otwartości,
- organizowanie systematycznie - raz w miesiącu (lub zależnie od potrzeb) spotkań koła,
- przeprowadzanie rozmów wyjaśniających powody powstawania zaniedbań w pracy wolontariuszy,
- wykluczanie z koła wolontariuszy nie wywiązujących się z deklarowanych działań.

FORMULARZ WOLONTARIUSZA

Załącznik nr 1

Nazwisko.....

Imiona.....

Adres zamieszkania.....

Telefon kontaktowy.....

Data urodzenia.....

PESEL.....

Nazwa szkoły.....

Klasa.....

2. Dlaczego chcesz pracować jako wolontariusz w naszej szkole?

(wstaw znak x w odpowiednim miejscu)

- A Chcę pożytecznie spędzić czas
- B Chcę poznać nowych ludzi
- C Dla własnej satysfakcji
- D Chcę zdobyć nowe umiejętności
- E Chcę pomagać potrzebującym
- F Lubię pracować z innymi
- H Oczekuję nagrody

3. Jako wolontariusz, jaki typ pracy preferujesz?

(wstaw znak x w odpowiednim miejscu)

- A Praca z jedną osobą
- B Praca w grupie
- C Praca samodzielna lub pomocnicza
- D Praca zlecona do wykonywania w domu
- Inne (jakie?).....
- E

4. **Czy masz jakieś szczególne zainteresowania, hobby?**

(wstaw znak x w odpowiednim miejscu)

- A Tak
- B Nie

Jeżeli tak, podaj jakie?

.....

.....

Moszczenica; dn..... ..

podpis wolontariusza

Wyrażam zgodę na działalność mojego syna/mojej córki

.....

w Szkolnym Kole Wolontariuszy przy Szkole Podstawowej im. św. Stanisława Kostki
w Moszczenicy.

.....
podpis rodzica/prawnego opiekuna